

Perspectief cliënt ontbreekt

PRAKTIJKBOEK ROM IN DE GGZ. EEN LEIDRAAD VOOR GEBRUIK EN IMPLEMENTATIE VAN MEETINSTRUMENTEN

V.J.A. BUWALDA, M.A. NUGTER, J.A. SWINKENS,

C.L. MULDER (REDACTIE) UITGEVERIJ DE TIJDSTROOM.

ISBN: 9789058981851. € 44,-

Een *must have* dit boek, dat zeker. Voor elke hulpverlener, beleidsmaker, onderzoeker, bestuurder en verzekeraar in de ggz. Maar wel 200 pagina's dik. E-igenlijk is de omvang van *Praktijkboek ROM in de ggz*, gezien de complexiteit van Routine Outcome Monitoring en het aantal belanghebbers, nog beknopt.

In zijn voorwoord schetst psychiater Van Tilburg dat de effectiviteit van therapie in de psychiatrie voor 45 procent kan worden toegeschreven aan een combinatie van de kwaliteit van de therapeutische relatie en het placebo-effect. Veertig procent herstelt spontaan en slechts vijftien procent heeft iets aan specifieke therapeutische technieken. Ook vindt hij het aannemelijk dat we de rol van specifieke factoren niet moeten onderschatten bij andere therapievormen zoals farmacotherapie. Zou dit kloppen denk ik dan? En: wat zou ik hier als cliënt van vinden?

De auteurs benadrukken dat het primaire belang van de ROM is: het evalueren van de behandeling van de patiënt door de hulpverlener. Daar ben ik het mee eens, vanuit het perspectief van de hulpverlener dan. Maar gezien de hierboven geschetste wetenswaardigheden, zou ik het belang van wetenschappelijk onderzoek, op zoek naar evidentie, ook niet wegcijferen. Of die van de kosten van de zorg die in dit boek eigenlijk niet aan bod komen. Dit boek beschrijft vooral het perspectief van de behandelaar, de onderzoeker en de projectleider. Jammer genoeg komt ook het perspectief van de cliënt niet aan bod. Daarmee had het wat mij betreft moeten beginnen. Dit perspectief is immers het uitgangspunt in de zorg en de verbindende factor van alle perspectieven. Veronderstellen dat wij dit perspectief voldoende kennen, is, denk ik, een misvatting.

Het boek beslaat vijf delen. Het eerste, inleidende, deel beschrijft welke wetenschappelijke

nuanceringen je in gedachten moet houden wanneer je resultaten gaat benchmarken. Leuk en verontrustend is de psychologie van de weerstand. Hoe mensen de neiging hebben negatieve uitkomsten naast zich neer te leggen en ze aan de omstandigheden te wijten. Geruststellend is dat dit niet altijd lukt en dat negatieve uitkomsten therapeut en cliënt het beste aansporen tot gedragsverandering. En dat is natuurlijk een interessante constatering, want zou ook de sector zich zo laten motiveren? Vermoedelijk wel. Het tweede deel biedt een overzicht van de te gebruiken instrumenten. Een globale indeling, maar adequaat. Helaas worden de vragenlijsten zelf summier beschreven, maar het is prettig voor de hulpverlener dat er in dit deel veel met casuïstiek wordt gewerkt.

Deel drie gaat in zijn geheel over implementeren, met ook hier veel illustraties uit de praktijk en de lessen die daaruit te leren zijn. Deel vier gaat over het gewenste ICT-landschap en in deel vijf komen de wetenschappers terecht nog eenmaal aan het woord. (MAURITS BEENACKERS, PSYCHOLOOG, HOOFD STAFDIENST KWALITEIT EN ZORGBELEID SBWU)